

Any de collita exquisida

Les editorials han publicat obres de qualitat els últims dotze mesos, malgrat el context de crisi

JORDI OJEDA
Andorra la Vella

L'any 2009 ha estat un any convuls en tots els sectors econòmics, i la historieta no podia quedar-ne al marge. Tot i així, la indústria ha aguantat força bé el cop, amb estratègies ben dispars: la reducció del nombre de novetats, la cancel·lació de projectes en marxa, la no assumptió de riscos escollint obres d'èxit en d'altres idiomes, la facturació més o menys sostinguda dels aficionats al manga fidels a les col·leccions, la promoció de premis per atraure el talent, l'adopció de l'estil manga en autòctons, i d'altres accions han estat protagonistes dels darrers mesos. I probablement tots preparant-se per a la irrupció dels *e-book*, que revolucionaran el mercat canviant el model de negoci i la manera de consumir en breu.

Enmig d'aquesta voràgine, les editorials espanyoles continuen apostant per obres de producció pròpia o per autors de qualitat, la majoria dels quals sobreviuen compaginant l'edició amb altres feines més productives econòmicament. Fins i tot el guanyador del Premi Nacional del 2008, el valencià Paco Roca, assumeix que en realitat amb l'import del premi li estaven pagant un any

sabàtic per a la promoció de l'obra i l'autor.

Talent sembla que n'hi ha, autors sembla que també, públic sembla que no el suficient. I consumidors de còmics i mangas en català encara menys, però això és una altra història.

La qüestió és que ara més que mai cal refermar la tasca de divulgació de la historieta, ara que els salons que tant havien proliferat en els darrers anys estan en crisi, ara que hi ha una revifalla amb les novel·les gràfiques o els mangas, ara és el moment de reconèixer les obres de qualitat i promoure els autors que ens són propers.

Una feina per destacar és la que realitza el divulgador Toni Boix des de la web www.zonanegativa.com, on periòdicament publica el que anomena *Píldoras nacionales*, que consisteix en crítiques i recomanacions de diferents obres d'autors espanyols (independentment de la procedència de la

producció), amb la particularitat que dona veu també a professionals del sector perquè cadascú pugui recomanar lectures d'altres autors i editorials.

ESPERIT DE PROMOCIÓ

Amb aquest esperit de promoció hem volgut acabar l'any 2009 amb la recomanació de sis títols seleccionats d'aquesta llista, d'estils i temàtiques molt heterogènies, que formen una bossa d'extraordinària qualitat: *El juego de la luna*, de José Luis Munuera i Enrique Bonet, Editorial Astiberri. Guanyadora fa pocs dies del premi al millor guió i a la millor obra nacional en el passat Expocómic celebrat a Madrid, serà sens dubte un dels títols que es parlarà a l'any 2010. "Relat fantàstic, negre i fascinant, tendre i crepuscular", amb aquestes paraules els autors descriuen aquest conte poètic i imaginari, amb un viatge iniciàtic de l'adolescent protagonista que ens transportarà a un

lloc on el temps sembla detingut.

De mano en mano, Ana Miralles i Emilio Ruiz, d'Edicions de Ponent. L'autora reconeguda amb el Gran Premi del Saló de Barcelona a la darrera edició i convidada en diverses ocasions a La Massana Còmic, publica una història autoconclusiva amb guió del seu company Emilio Ruiz amb el qual ja havia col·laborat amb anterioritat. Aquesta vegada amb una història coral que esdevé seguint el rastre del camí d'un bitllet de vint euros que passa de mà en mà.

Endurance, de Luis Bustos, de Planeta D'Agostini Còmic. Sublim relat basat en fets reals, en una de les aventures més èpiques de la història, o de com un fracàs es pot convertir en una gesta de supervivència. La novel·la gràfica narra amb una traça contundent l'expedició de Shackleton el 1914, quan volia travessar l'Antàrtida i van quedar atrapats al gel durant mesos.

EL JOC I TRES PROTAGONISTES

Ken Games II: Feuille, de Robledo i Toledano, Ediciones Diábolo. Sorprenent trilogia, de la qual s'acaba de publicar el segon número. Els subtítols fan referència al joc de pedra, paper i tisores, i també, indirectament, a cadascun dels tres protagonistes de la

història, tres amics que no tenen secrets entre ells, o això és el que es pensen. Probablement serà la trilogia del proper any: matemàtiques, boxa, jocs de cartes, assassins. Algú pot demanar més?

El hijo, de Mario Torrecillas y Tyto Alba, d'Ediciones Glénat. Fa pocs dies es presentava aquesta obra a l'Hospital Clínic de Barcelona. Inspirat en una vivència personal del guionista i transportada la història a l'any posterior a la finalització de la guerra civil espanyola, ens ofereix una història plena d'acció i de reflexió, dels malsons de la crua realitat de les malalties mentals i l'enyorança d'una mare que ja no ens recorda. Primera obra il·lustrada d'Alba, que aporta amb el seu estil la facilitat per endinsar-nos en una època i en un indret peculiar.

La sisena recomanació va especialment dirigida als més profans en la lectura d'histories. *Como hacer un Cómic*, de Lewis Trondheim i Sergio García, de Faktoria de Libros. L'obra, escrita i dibuixada en tándem per dos genis del dibuix, és una aproximació didàctica i entretinguda de les possibilitats del mitjà, pedagogia per interpretar els símbols implícits del llenguatge que algú va anomenar l'art seqüencial.